

9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA

CİLT: 4 • SAYI: 7

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
ŞADIK GÖKCE- SEDAT ULUPINARLI-ANUŞ GÖKCE

28 ARALIK 2024 CUMARTESİ

**DÜŞÜNME
BECERİLERİNİ
GELİŞTİRME**

YAYIN KURULU

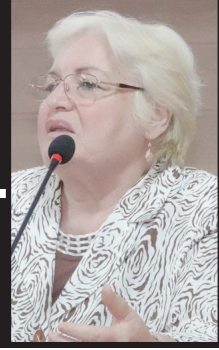
- SADIK GÖKCE
- SEDAT ULUPINARLI
- ZEKİ TÜRKER
- ANUŞ GÖKCE
- MUSTAFA YAVUZ
- ÇOLAK
- ELİFE YILMAZ MISRAL

İÇİNDEKİLER

- DÜŞÜNME BECERİLERİNİ GELİŞTİRME
- PROF. DR. FİRDEVS GÜNEŞ
- YÖRÜK TÜRKMEN
- DERNEKLERİNİN YAPACAKLARI SOSYO EKONOMİK SOSYOKÜLTÜREL ÇALIŞMA VE ETKİNLİKLERDE MAHALLİ İDARELERİN ROLÜ
- M. ZEKİ TÜRKER
- ÇUMRA ŞİİR YARIŞMASINA KATILAN ŞİİRLER
- ÖĞRENCİ ŞİİRLERİ
- EMEKLİ HAKİM BAYRAM SELEK
- SEDAT ULUPINARLI

DÜŞÜNME BECERİLERİNİ GELİŞTİRME

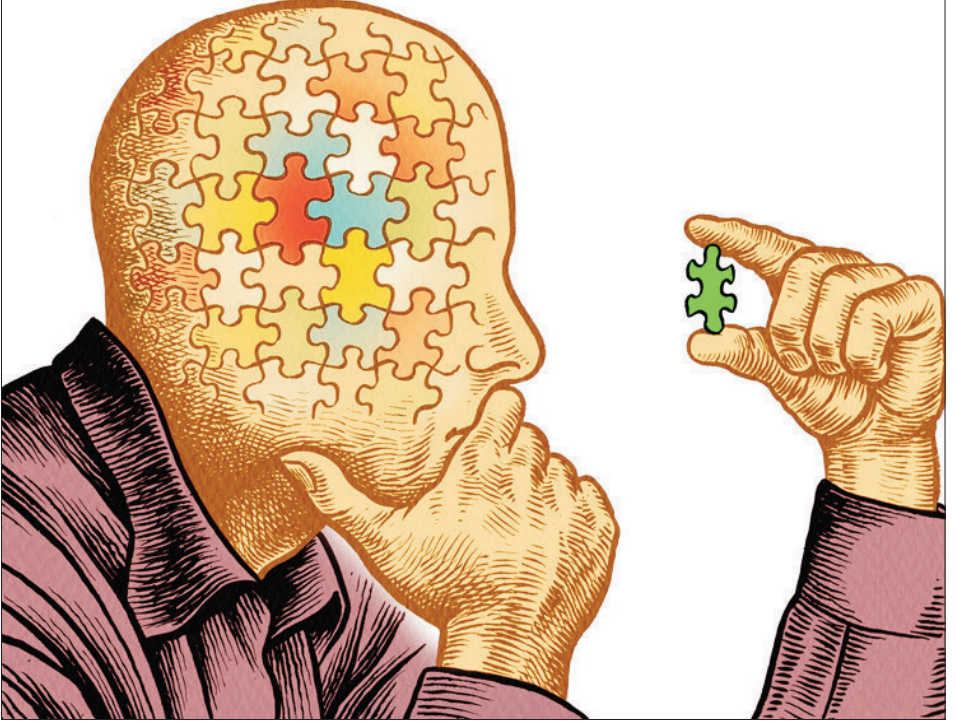
PROF. DR. FİRDEVS GÜNEŞ

Dünyamızda hızla gelişen bilim ve teknoloji insanları nitelikli, sistemli ve üst düzeyde düşünmeye zorlamaktadır. Çünkü düşünme, günlük yaşama uyum sağlama, planlama, sorun çözme, doğru karar verme, yansız davranma ve geleceğe yön verme açısından bir zorunluluk olmaktadır. Düşünme zihinsel işlem ve süreçleri harekete geçirerek bilginin zihinde daha iyi işlenmesini sağlamaktadır. Bu nedenle yeni bilgileri anlama, öğrenme, inceleme ve sorgulama daha kolay olmaktadır. Düşünme aynı zamanda öğrenmeyi öğrenme, eleştirel düşünme, değerlendirme gibi üst düzey zihinsel becerileri geliştirmeye yardım etmektedir. Bireyin dil, zihinsel ve sosyal yönden kendini geliştirmesi, demokratik yaşama katılması ve teknolojik gelişmelere uyum sağlaması için de gerekli olmaktadır. Bu nedenlerle öğrencilerin erken yaşlardan itibaren düşünme becerilerini geliştirme üzerinde önemle durulmaktadır.

Düşünme, TDK Türkçe Sözlükte, "Bir konu üzerinde akıl yürütme, zihin yorma, muhakeme etme, aklından geçirme, hayal etme" olarak açıklanmaktadır. Aristo'yo göre aklın bağımsız ve kendine özgü bir eylemi olan düşünme, karşılaştırma, ayırma, birleştirme, bağlantıları ve biçimleri kavrama becerisidir. Nickerson'a göre "Düşünme, içinde bulunulan durumu anlamak için amaçlı ve düzenli yürütülen zihinsel işlem ve süreçlerdir. Bu süreçte analiz, sentez, karşılaştırma, genelleme, soyutlama gibi çeşitli işlemler yapılır. Bu işlemler sonucunda ortaya çıkan zihinsel ürünlere "düşünce" denilir. Düşünceler dille aktarılır. Dil, düşünmenin önemli bir aracıdır. Düşünceler dille somutlaştırılır, açıklanır ve paylaşılır. Dil de düşünmenin mantığını, kavramlarını, ilkelerini ve yargılarını belirler. Düşünme dili, dil de düşünmeyi etkiler ve yönlendirir. Kısaca düşünme ve dil arasında vazgeçilmez bir bağ vardır.

Düşünme zihnimizin doğal bir becerisidir. Bu beceri doğumla birlikte başlar ve hayat boyu sürer. Eğitim ve deneyimlerle sürekli geliştirilir. Ancak nitelikli ve mantıklı bir düşünme için eğitim zorunludur. Bazı insanlar düşünmeye önem vermez. Alışkanlık gereği sıradan bir iş olarak yürütür. Bu tür düşünme kendi haline bırakılmış, amaçsız, basit ve dağınık haldedir. Bazı insanlar ise düşünmekten ve zihnini yormaktan kaçınır. Başkalarının düşüncelerini olduğu gibi kabul eder. Bazı insanlar da kendi bakış açısına göre ve işine geldiği gibi düşünür. Bazıları da incelemeyen, sorgulamadan, eksik ve yanlış bilgilerle hareket eder. Bu işlemler düşünme niteliğini olumsuz etkiler ve sağlıksız

kararlara neden olur. Bu durum bireyin yaşam biçimine, üretimine ve çalışmalarına yansır. Yani göstergesi olur. Giderek para, zaman ve enerji kaybı görülür. Oysa nitelikli, mantıklı ve doğru düşünme kişinin başarıya ulaşmasını sağlar. Bu nedenle öğrencilere küçük yaşlardan itibaren düşünme eğitimi verilmelidir. Düşünme öğretirken öğrencilere ne düşünecekleri değil, nasıl düşünecekleri öğretilmelidir. Böylece dil, zihin ve sosyal yönden ilerlemeleri sağlanmalıdır.

Düşünme becerilerini geliştirme çoğu ülkede önemli sorunlardan biridir. Araştırmalar, öğrencilerin düşünme becerilerini yeterince geliştiremedikleri, bu nedenle çeşitli güçlükler yaşadıklarını göstermektedir. Bu sorun ilköğretimden üniversiteye kadar dile getirilmektedir. Örneğin Nickerson 1988 yılında yaptığı çalışmalarda, 12-13 yıl okula gitmekle düşünme becerilerinin gelişmediği sonucuna varmıştır. Benzer bir çalışma lise düzeyinde yapılmış ve araştırma sonunda düşünme becerilerinin yeterli düzeyde olmadığı bulunmuştur. Perkins 1985 yılında yaptığı çalışmada ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde öğrencilerin düşünme ve akıl yürütme becerilerinin olması gerekenden daha düşük olduğunu saptamıştır. Reid ve Paradis (1989) ise

öğrencilerin düşünme becerilerinin temel eğitim süresince kendi kendine gelişmediğini, düşünme eğitiminin mutlaka gerekli olduğunu açıklamıştır (Romano,1992). Görüldüğü gibi araştırmalar öğrencilerde düşünme becerilerinin kendiliğinden gelişmediğini göstermektedir. O halde düşünmeyi öğretmek için eğitim çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

Düşünme Türleri

Düşünme, zihnimizde uygulanan süreç ve işlemlere göre çeşitli türlere ayrılmaktadır. Bunlara düşünme türleri denilmektedir. Aşağıda daha çok temel düşünme becerilerini içeren, öğrenciler için önemli görülen ve yaygın kullanılan türlere yer verilmiştir.

Tümdengelim Düşünme: Bu düşünme bütünden parçaya doğru gider. Zihnimizin genel yargılardan özel sonuçlar çıkarma işlemlerini kapsar. Örneğin 'Bütün madenler ısınınca genişler.' 'Demir bir madendir.' 'O halde, demir ısınınca genişler.'

Tümevarım Düşünme: Parçadan bütüne doğru giden zihinsel işlemleri içerir. Zihnin tek tek olgularla ilgili yargılardan hareket ederek genel sonuçlara ulaşma işlemidir. Örneğin 'Ali ve Ayşe insandır. Ali ve Ayşe ölümlüdür. O halde bütün insanlar ölümlüdür.'

Analojik Düşünme: Bu düşünmede iki

olay veya durum arasındaki benzerlikten yararlanarak, birinde var olan özellik diğerinde de var sayılır. Analogik düşünmede bilinenden hareketle bilinmeyen öğrenilmeye çalışılır. Örneğin "Türkiye Akdeniz ülkesi olduğundan muz yetişir. İtalya da Akdeniz ülkesidir. İtalya'da da muz yetişir."

Analitik Düşünme: Bütünün parçalarına ayrılması, her parçanın yeniden tanımlanması ve sınıflandırılmasına yönelik işlemleri kapsar. Çözümleme içerikli bir düşünmedir. Doğası gereği somut sorunları küçük parçalara ayırır ve parçaların özelliklerinden hareketle bilgiler toplar, mantıksal, işlevsel bağlantılarla bütüne varmaya çalışır. Bilgi ve olaylar arasında bağ kurar. Aralarındaki temel ilişkileri tanımlar, karmaşık ilişkileri inceler.

Eleştirel düşünme: Bir düşünceyi geliştirmek için yapılan inceleme ve değerlendirme işlemidir. Bilgileri ve olayları değerlendiren bir düşünmedir. Eleştirel düşünme sorgulayıcı bir yaklaşımla olayları ve durumları ele alan, değerlendirme, yorum yapma ve karar verme becerilerini içeren bir düşünme türüdür. Eleştirel düşünme bireyin kendini yönetme, kontrol etme ve düzeltme işlemlerini kapsar. Bu düşünme okuma, yazma, konuşma, iletişim ve sosyal ilişkileri geliştirmede etkili olur.

Sistemli Düşünme: Bu düşünmenin amacı bilinenden bilinmeyene doğru gitmek ve onu mantıklı işlemlerle açıklığa kavuşturmadır. Önce amaç belirlenir, amaç doğrultusunda bilinçli olarak yürütülür. Zihnimizi kendi haline bıraktığımızda amaçsız ve gelişigüzel düşünceler bizi esir alır. Bu durumdan zihnimizi kontrol altına alarak kurtuluruz. Bu nedenle zihni belli bir konuya yoğunlaştırma, her sapmada tekrar aynı yöne sevk etme ve bu işlemi tekrarlamayı gerektirir. Bu alıştırmaya başlangıçta zor olabilir ve zihni yorabilir. Ancak zamanla kişiye büyük yarar sağlar. Sistemli ve bilinçli düşünmeyi geliştirir.

Yaratıcı Düşünme: Buluşçu, yenilikçi, sorunlara yeni ve farklı çözümler üreten, özgün düşünceleri ortaya çıkaran bir düşünmedir. Esnek, akıcı, özgün, alışılmadık dışında düşünmedir. Yeni fikirler ve olasılıklar üretir, birden çok doğru yanıtı ulaşmaya olanak tanır.

Yansıtıcı Düşünme: Çeşitli hipotezler

oluşturma, bunlar üzerinde çalışma ve test etme, tümevarım yoluyla veri toplama, tümdengelim yoluyla sonuçlara ulaşmayı içeren bir düşünme türüdür. Bireye sorunlara çözüm üretme ve sağlıklı kararlar vermede yardımcı olur. Öğrencinin aktif katıldığı bir eğitimden kendi deneyimleriyle bilgiler edinmesini, bunları özümleyerek yeni durumlarda kullanmasını kolaylaştırır. Bu düşünmede geçmiş yaşantılardan ders çıkarma ve yeni durumlarda uygulama söz konusudur.

Üst Düzey Düşünme: Bireyin kendi düşünme süreçlerini izlemesi, nasıl düşündüğünü kontrol etmesi ve geliştirmesini içeren düşünmedir. Düşünme süreçlerini kontrol etme ve nasıl düşündüğünü izlemeyi kapsar. Bireyin kendi zihinsel süreçlerinin nasıl işlediğini anlaması, denetim altına alması, daha nitelikli düşünmesi ve etkili kullanmasını amaçlar.

Görüldüğü gibi çeşitli düşünme türleri vardır. Hepsini öğrencilere bir anda öğretmek mümkün değildir. Hangisi kolay gelirse onunla başlamak ve aşamalı ilerlemek gerekir.

Becerileri Geliştirme

Öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmek için uygulanan çeşitli teknikler vardır. Bunlar düşünme kurallarını ve aşamalarını öğretme, sorular sorma, etkinlik yapma, grupla iletişim ve etkileşim, modelleme gibi sıralanmaktadır. Bunları uygularken merak, şüphecilik, hoşgörü ve gerçeklere saygı gibi ilkelere dikkat edilmelidir.

Kurallar: Öğrencilere önce düşünme sırasında dikkat edilecek kurallar öğretilmelidir. Kurallara uyma düşünme süreç ve becerilerini geliştirmenin ilk adımı olmaktadır. Aşağıdaki kuralların her birine gereken önem verilmeli ve sırasıyla uygulanmalıdır.

*Bir sorunu ya da iddiayı açık ve net biçimde ifade etme,

*Harekete geçmeden önce yeterli bilgi toplama,

*Bildiklerini ve bilmediklerini ayırt etme,

*Bildiklerinin doğruluğunu kontrol etme,

*Düşünme amacını belirleme, uygun yöntem ve teknikleri kullanma,

*Düşünme sürecini kontrol etme ve ta-

rafsız düşünme,

*Öne sürülen iddiaları, nedenleri ve kanıtları araştırma,

*Sunulan bilgideki mantıksız ve yanlış olanları belirleme,

*Olgular ve düşünceler arasındaki farkları ayırt etme,

*Bilginin uygunluğunu değerlendirmek için mantıklı ölçütler belirleme,

*Yeterli kanıt buluncaya kadar yargıdan şüphe etme,

*Üst düzey sorular sorarak olayları derinlemesine inceleme,

*Çözümler üretme ve çözümleri değerlendirme.

Aşamalar: Düşünme sırasında uygulanan işlem basamakları düşünmenin aşamalarıdır. Bu aşamalarını öğretmek düşünme süreç ve becerilerini kolaylaştırır. Örneğin problem çözme aşamalarını ve her aşamada yapılacak zihinsel işlemleri göstermek düşünmeye katkı sağlar. Bu uygulama yazı yazma, metni özetleme, eleştirme, çıkarım yapma gibi her etkinlikte yapılabilir. Böylece düşünme süreç ve becerilerini geliştirmedeki temel güçlükler azaltılır.

Etkinlikler: Düşünme ister evde ister okulda birbirinden farklı ve zengin etkinliklerle öğretilir. Bunun için bir metindeki kavramları anlama, benzer ve zıtlıkları bulma, analiz-sentez, sınıflama, ilişkileri keşfetme, tahmin, çıkarım, benzetme, değerlendirme, sonuçları genelleme, sorunu tanımlama, sorular hazırlama, sorun çözme, hataları belirleme, önemlileri seçme, özetleme, eleştirme, karar verme, yaratıcı düşünme gibi etkinlikler yapılabilir. Öğrenciye verilen etkinlikler önceden öğrenilenlerin tekrarı olmamalı, öğrenilen yeni bilgi veya becerinin farklı durumlara uygulanmasını içermelidir.

Sorular: Çeşitli sorularla düşünme süreç ve becerileri geliştirilir. Genellikle "Ne? Niçin? Ne Zaman? Nasıl?" gibi sorulardan yararlanılır. Ancak sürekli alt düzeyde basit sorulardan kaçınılmalıdır. Düşünme becerilerini geliştirici, birden fazla zihinsel işlemleri gerektiren karmaşık sorular sorulmalıdır. Örneğin karşılaştırma, inceleme, tahmin etme, çıkarım yapma, eleştirme gibi. Araştırmalar sınıftaki soruların sadece % 20' sinin düşünmeye yönelik olduğunu, % 80'inin düşünme yerine basit

açıklamaları gerektiren sorular olduğunu göstermektedir. Bu durum ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde yapılan araştırmalarda ortaya çıkmakta, sınıftaki soruların üst düzey düşünme becerilerini geliştirmediği görülmektedir.

Etkileşim/ İletişim: Öğrencilerin arkadaşlarıyla etkileşim ve iletişimi düşünme için etkili bir araçtır. Grup içinde görüş ve düşünceleri paylaşma, tartışarak yeni fikirler oluşturma, kendi savlarını açıklama, akranları ile etkileşme düşünme becerilerini geliştirmeye katkılar sağlamaktadır. Araştırmalar grup içinde tartışma, iletişim ve etkileşimin öğrencilerde düşünmeyi geliştirmek için etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymaktadır.

Modelleme: Ailedeki bir yetişkin ya da öğretmen, düşünme sırasında uyguladığı zihinsel işlemleri öğrencilere somutlaştırarak göstermelidir. Bu amaçla zihninden geçenleri açıklamalı ve sergilemelidir. Bu konuda önerilen en önemli teknik "**yüksek sesle**" düşünmedir. Bu teknikte öğretmen nasıl düşündüğünü sözlere aktarmalı, düşünme aşamalarını sözlü olarak açıklamalı ve yorumlamalıdır. Bu uygulama öğrencilere bir problemi çözerken düşünme sürecinde yapılan çeşitli aşamaları anlama ve gözleme fırsatını verir.

Düşünme becerilerini geliştirmek için daha farklı teknikler de uygulanabilir. Önemli olan öğrencilerimizin yaşadıkları dünyayı anlayan, sorgulayan, değerlendiren, dil, zihinsel ve sosyal becerilerini sürekli geliştiren, bunları günlük yaşamda uygulayan bireyler olarak yetiştirilmesidir. Bu amaçla evde ve okulda düşünme becerilerini geliştirici etkinliklere yer verilmelidir. Bu konuda başta aile ve öğretmenler olmak üzere bütün eğitimciler gerekli özeni göstermelidir. Dileğimiz okul öncesinden üniversiteye kadar her düzeyde düşünme becerileri gelişmiş bireylerin yetiştirilmesidir.

Kaynaklar

Güneş, F. (2012). Öğrencilerin Düşünme Becerilerini Geliştirme, Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi. 17 (32), 127-146.

Güneş, F. (2021). Düşünme Nedir? Nasıl Öğretilir? E. Kabataş Memiş & A. Kaçar (Ed.) Eleştirel ve Analitik Düşünme içinde (s. 2-26). Pegem A Yayınları.

YÖRÜK TÜRKMEN DERNEKLERİNİN YAPACAKLARI SOSYO EKONOMİK SOSYOKÜLTÜREL ÇALIŞMA VE ETKİNLİKLERDE MAHALLİ İDARELERİN ROLÜ

**M. ZEKİ
TÜRKER**

Türkiye genelinde son yıllarda sayıları artan Yörük Türkmen dernekleri birçok faaliyet şölen ve etkinlikler yapmaktadır. Bu etkinliklerin yapılmasında yardımcı aldıkları kurum ve kuruluşlar vardır. Bu kurumlar içerisinde Yörük Türkmen derneklerinin (Sivil Toplum Kuruluşları) sosyoekonomik ve sosyokültürel faaliyet ve etkinliklerinde işbirliği için başvuracakları en yakın kurum belediyelerdir. Türkiye’de son yıllarda belediyelerin sosyal politika uygulamalarıyla önemli bir aktör durumuna geldiği görülmektedir. Bu çalışma ile Türkiye’deki sosyal belediyeçilik faaliyetleri değerlendirilmektedir. Çalışmada sosyal belediyeçiliğin teorik temelleri verildikten sonra, başarılı örnekler üzerinden sosyal belediyeçilik hizmetlerine yönelik algılanma ve faydalanma düzeyine dair ipuçları aranmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yörük, Türkmen, Dernek, Sosyal Belediyeçilik

GİRİŞ

Günümüzde birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede sosyal politikaların uygulanmasında merkezi yönetimin yanında yerel yönetimler de önemli sorumluluklar üstlenmektedir. Yörük Türkmen dernekleri (Sivil Toplum Kuruluşları) sosyoekonomik ve sosyokültürel faaliyet ve etkinliklerinde işbirliği için başvuracakları en yakın kurum belediyelerdir. O zaman belediye nedir sorusuna cevap arayalım.

5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU:

2005 tarihli ve 5393sayılı Belediye Kanunu sosyal politika alanında belediyelere geniş yetkiler tanımış, hatta sosyal belediyeçiliği zorunlu hale getirmiştir. Belediye hizmetlerinin sunulmasındaki ilkelerden biri olan "hizmet sunumunda özürü, yaşlı, düşkün, dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır" ilkesinin, bu kanun sosyal politikalara olan duyarlılığın temel göstergesi olduğu belirtilmelidir.

(Uslu, 2011:47) Kanuna göre belediye, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir. (m.3/a) Mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlar kapsamında belde halkının sosyoekonomik ve kültürel tüm temel ihtiyaçlarını gidermektedir. Herkes ikamet ettiği beldenin bir hemşerisi olarak belediye karar hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakkına sahiptir. Yardımların insan onurunu zedelemeyecek şartlarda sunulması esastır. (m.13/1)

TÜRKİYE'DE SOSYAL BELEDİYEÇİLİK

Türkiye’de 1950’li yılların ortalarından itibaren kendini hissettirmeye başlayan kentleşme süreci, 1960’lı yıllarda daha da hızlanmıştır. Nüfus artışı ve göçler kentler ve yönetimlerini önemli sorunlarla karşı karşıya bırakmış, temel teknik altyapı ve üst yapı hizmet ihtiyacı artmıştır. Bu süreçte merkezi yönetimin yasal ve idari düzenlemelerin altında fonksiyonlarını icra eden yerel yönetimlerden (özellikle belediyelerden) toplumun artan ihtiyaçlarına bağlı olarak sosyal refah hizmetleri yönünden beklentiler yüksek düzeylere ulaşmıştır. (Aydın, 2008 :17-18)

Türkiye’de son yıllarda belediyelerin sosyal politika uygulamalarıyla önemli bir aktör durumuna geldiği görülmektedir. Bu çalışma ile Türkiye’deki sosyal belediyeçilik faaliyetleri değerlendirilmektedir. Çalışmada sosyal belediyeçiliğin teorik temelleri verildikten sonra, başarılı örnekler üzerinden sosyal belediyeçilik hizmetlerine yönelik algılanma ve faydalanma düzeyine dair ipuçları aranmaktadır.

Sosyal belediyeçilik yaklaşımının temelleri

19. Yüzyılın sonlarında gelişen sosyal devlet anlayışına dayanmaktadır. Merkezi idare ve mahalli idareler arasındaki görev paylaşımı sosyal devlet düşüncesi ile yeniden düzenlenmiş; merkezi idare tarafından yerine getirilen bazı hizmetler belediyelere devredilmiş ya da belediyelerce yürütülen bazı hizmetler merkezi idare tarafından üstlenilmiştir. (Urban, 2008: 85)

Sosyal belediyeçilik; kamusal harcamaları sağlık, eğitim, kültür gibi faaliyetlere yönlendiren, istihdam sorununun çözümüne yönelik politikalar geliştiren ve uygulayan, muhtaç durumda bulunan insanların korunmasını ve maddi açıdan desteklenmesini sağlayan yerel düzeyde sağlık ve eğitim olanaklarının geliştirilmesine katkıda bulunan sosyal adaletin tesis edilmesine yardımcı olan bir modeldir. (Kaya, 2003:68)

Sosyal belediyeçilik çalışmalarının etkili olarak sürdürülebilmesinde yerel yönetim bünyesinde sosyal hizmet birimlerinin oluşturulması ve bu birimlerde yeterli sayıda alan uzmanının istihdamının sağlanması gerekmektedir. Sosyal hizmet uzmanları yöre halkına hizmet sunmanın yanı sıra, belediye personeli için düzenleyeceği hizmet içi eğitim faaliyetleri ile sosyal belediyeçilik faaliyetlerinin başarısında önemli katkılar sunacaktır.

Sosyal belediyeçilik faaliyetlerinde hemşerilerle fiziki ve duygusal bağ kurulmalıdır. Yerel halkın istek ve ihtiyaçları gözetilmeli, bu amaçla yerel katılım sağlanmalıdır. Sunulan hizmetler, alınan kararlar, uygulanan politikalar yöre halkının beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmelidir. Keza yerel hizmetlerin arzında, farklı sosyoekonomik kesimlerin ihtiyaç ve taleplerinin çok boyutluluğunun gözetilmesi çok önemlidir. Yerel katılım araçları daha işlevsel olarak devreye sokulmalı ve teknolojik yeniliklerden de yararlanılmalı, kurum web sitesi sunulan hizmetleri yansıtır şekilde güncellenmeli, halkla interaktif etkileşime imkân verecek şekilde tasarlanmalıdır.

YÖRÜK TÜRKMEN DERNEKLERİ

Türkiye genelinde sayıları çok az olan Yörük Türkmen dernekleri son yıllarda birçok yerde kurularak, şölen ve etkinlikler yapmaktadır. Bu dernekler kendi aralarında federasyon kurmuşlar daha sonra konfederasyon halini almışlardır. Bu derneklerden örnek olarak Çumra Havalisi Yörük Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneğine bakalım.

Demeğin amaçları şöyle sıralarsak:

✓ Yörük köyleri arasında birlik beraberlik sevgi saygı kardeşlik ve yardımlaşmayı sağlamak,

✓ Horasan'dan Anadolu'ya Oğuz kültürünü yaşamak ve yaşatmak

✓ Üyelerine Türk dili tarihi ve çevre bilincini sevdirmek

✓ Üyeler arasında sosyoekonomik ve sosyokültürel faaliyetlerin yapılmasında belediyelerle aşağıdaki konularda işbirliği yapmak.

Sivil toplum kuruluşlarını özellikle Yörük Türkmen derneklerinin sosyoekonomik ve sosyokültürel etkinliklerinde yardım ve destek almak için başvuracakları üç kuruluş vardır.

1. Belediyeler

2. Üniversiteler

3. Devlet Organları (Kültür Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İşçileri Bakanlığı)

DERNEKLERİN BELEDİYELERLE BİRLİKTE YAPACAĞI SOSYOKÜLTÜREL VE SOSYOEKONOMİK İŞBİRLİĞİ

1. Yöresel kültürel etkinlik ve şölen yapacağı zaman belediyelerin yapacağı yardımlar maddeler halinde yazılmıştır:

a) Dernek hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli olan binaların, öncelikle belediyenin boş binalarından yoksa diğer binalardan temin edilmesinde yardımcı olmak.

b) Şölen veya kültür etkinliği yapılacak yerin fiziki olarak hazırlamak.

c) Ses düzeni konusunda yardımcı olmak.

d) Şölen alanına ulaşımı sağlamak

e) Gerektiğinde dışardan gelecek misafirlere konaklama hizmeti vermek.

f) Dernek üyelerinin bulunduğu köylerde köy ormanları ve meyvelik alanlar oluşturmak

g) İhtiyaç sahibi öğrencilere burs sağlamak.

h) Kötü alışkanlıklar ve madde bağımlılığı konusunda belediye ve ilgili kurumlarla işbirliği yapmak.

i) Kadınlar için korunma ve sığınma evleri, meslek kursları, anne çocuk sağlığı merkezlerinin açmak.

j) Yaşlılar için sağlık, giyim, gıda, yakacak yardımı gibi nakdi ve ayni hizmetlerde bulunmak.

k) Engellilerin günlük hayatını kolaylaştıracak düzenlemeler yapmak.

2. Sosyokültürel yönden;

a) Yöresel el sanatlarının kaybolmama-

şı için gerekli kurslar açılmasında yardımcı olmalı. Bu konuda örnek olarak Çumra Belediyesi "Çumra Havalisi Yörük Köyleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği" ile birlikte 2000 yılında belediye bünyesinde "Çumra El Sanatları Araştırma Merkezi (ÇUMELSAN)" kökleri Çatalhöyük'teki duvar resimleri ve Türkistan'daki Bazırık halı ve kilimleri ile Anadolu'daki Yörük Türkmen halı ve kilimlerdeki motiflerden esinlenerek "Çatalhöyük Kilimi" üreterek patenti alınmıştır. Bu oluşturulan merkezde Yörük köylerinden kursiyer öğrenciler asgari ücretle çalıştırılarak ekonomik katkı sağlanmıştır. Çatalhöyük Yörük Türkmen kilimlerini yurt içinde Antalya, Kuşadası, Kapadokya, İstanbul Topkapı'da, ayrıca yurt dışında da Almanya'nın Offenbach şehrinde sergiler planlanmış. Antalya ve Kuşadası'nda planlanan sergiler gerçekleştirilmiş diğerleri yapılamamıştır.

b) Acılan kurslarda üretilen el sanat ürünlerinin pazarlanması konusunda destek vermek.

c) Yöresel lezzetlerin unutulmaması için değişik yerlerde tanıtım günleri tertip edilmesinde yardımcı olmak.

d) Yöresel giysilerin yaşatılması için sergiler ve defilelerin yapılmasına yardımcı olmak.

e) Üretilen milli kıyafetlerin pazarlanmasında yardımcı olmak.

f) Spor müsabakaları düzenleyerek gençleri spora teşvik etmek.

ÜNİVERSİTELERDEN ALINACAK DESTEK VE YARDIMLAR

1. Dernek ile ilgili her türlü bilimsel yayınların yazılması,

2. Sempozyum ve panellerin düzenlenmesi,

İŞBİRLİĞİ YAPILACAK DEVLET KURUMLARI

Kültür Bakanlığından sağlanacak yardımlar:

1. Yapılacak olan şölen ve etkinliklerdeki maddi desteğin sağlanması

2. Şölenlerde yapılacak konser vb etkinliklere sanatçıların getirilmesi

3. Bölgenin kültürel zenginliklerinin tanıtılması

Tarım Bakanlığından sağlanacak yardımlar

1. Bölgesel bitki deseni konusunda uyarıcı öğretici bilgiler vermesini sağlamak

2. Tarımsal üreticilik konusunda bilgi ve seminer verilmesi.

3. Yöresel endemik bitkilerin organik ola-

rak üretilip pazarlanması konusunda yardımcı olmak.

Milli Eğitim Bakanlığından sağlanacak yardımlar

Yöreni ihtiyacı olan eğitim öğretim Kurslarının açılması. (Yabancı dil, Bilgisayar vb.)

İç işleri Bakanlığından sağlanacak yardımlar

Valilik veya Kaymakamlık tarafından şölen ve etkinlik alanlarının güvenliğinin sağlanması

SONUÇ

Türkiye'mizde Sivil Toplum Kuruluşlarının özellikle de Yörük Türkmen derneklerinin özelde amacı bölgesinin maddi ve manevi çıkarlarını, örf ve adetlerini yaşatmak genelde ise ülkesinin birliğini ve bütünlüğünü sağlamak ve Atatürk'ün hedef gösterdiği muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak olmalıdır. Türkiye'de dernek sayısının en fazla olduğu bölge Ege Bölgesidir. Bu dernekler birbiriyle hizmette rekabet halinde olmalı, ülke çıkarları doğrultusunda ise birlikte hareket etmelidirler. Egenin özelliği olan stratejik ürünün zeytinin ön plana çıkartılarak her derneğin bir zeytinliği olmalıdır. Dernekler bu zeytinden gelen gelirle kendi ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Dernekler her yıl zeytin ekme kampanyası düzenleyerek boş bir alan bırakmadan uygun olan her yere zeytin ekimi konusunda ön ayak olmalıdır. Ülkemizin zeytin ve zeytinyağı üretiminde hak ettiği birinci sıraya yükselmesi için bu dernekler gerekli azmi ve çabayı göstermelidir.

Kaynakça

Aydın, M.(2008) Sosyal Politika ve Yerel Yönetimler, Yedirenk Yayınları, İstanbul.

Batal, S. (2015) " Türkiye'de Sosyal Devlet Kavramının Dönüşümü: Sosyal Belediyecilik", Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl:19, Sayı:2,ss.221-245

Ersöz, H.Y. (2006) "Sosyal Politika-Ferah Devleti- Yerel Yönetimler İlişkisi", İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, (Prof. Dr. Toker Dereli'ye Armağan Özel Sayısı), Cilt 55, sayı: 1, ss. 759-775

Kaya, E.(2003) Yerel Yönetimlerde Yeniden Yapılanma, İlke Yayıncılık, İstanbul.

Pektaş, E.K. (2010) "Türkiye'de Sosyal Belediyecilik Uygulamaları ve Karşılaşılan Sorunlar", Akademik İncelemeler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, ss.5-23.

Urban, V.F.(2008) "Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması", Sayıştay Dergisi, sayı.70, sss.85-102.

Uslu, H. (2011) Sosyal Politika Açısından Belediyeler ve Sosyal Belediyecilik, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

Türker, M. Z. (2003) Tarihi ve Sosyolojik Yönüyle Çumra Yörük Köyleri, Konya

Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu olarak Liseler arası şiir yarışması gerçekleştirdik. Düzenlediğimiz bu yarışmaya çeşitli liselerden on yedi öğrencimiz yazdıkları şiirleri ile katıldılar. Katılım çok düşük olmasına rağmen yarışmanın ilk olması önemli idi. Çumra da kültür sanat adına küçük bir adım atmıştık. Bunun sonucunun güzel olacağını düşünüyoruz.

Düzenlemiş olduğumuz bu yarışmada Levent Küçükgök, Keramet Öngel, Merve Cura ve Anuş Gökce jüri üyeleri olarak görev aldı. Ciddi bir mesai sonrasında sıralama yapıldı ve 6 Aralık akşamı Çumra Çatalhöyük Kültür Merkezinde düzenlenen bir törenle

yarışmaya katılan şiirler yazarları tarafından salona gelen izleyicilere okundu. Şiirler büyük beğeni aldı. Bu gece aynı zamanda dereceye giren şiirlerin yazarlarına ödülleri verildi.

Yarışmaya katılan öğrencilerimizin yazdıkları şiirler kaybolup gitmesin diye 9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA ilavemizde yayınlama kararı aldık. Böylece bu şiirler zaptta geçirilmiş olacak ve bu gençlerimiz bir ilk olarak Çumra tarihine geçmiş olacaklar.

Çumra Kültür ve Sanat Topluluğu olarak yarışmamıza ilgi gösteren bu gençlerimize teşekkür ediyor ve şiirlerini bu sayfalardan yayınlamaktan mutluluk duyuyoruz.

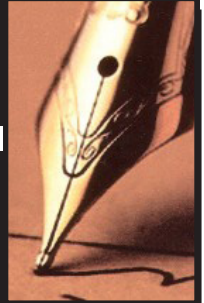
BİR İMAMHATİP KIZININ GÜNLÜĞÜ

İmam Hatip kızıdır o güzel konuşan
İmam Hatip kızıdır o hayalı olan
İmam Hatip kızıdır o mazlum için üzülen
zalimin karşısında olan
İmam Hatip kızıdır o güzel ahlak timsali.

Hafize olmaktır en büyük isteği, ahiret-
tir en büyük derdi.
Bütün İslam alemidir
O'nun kardeşi, bütün zalimlerdir
O'nun düşmanı.
Ne güzel soruları vardır O'nun.
Acaba bugün Rabbimi kaç kez andım?
Ve yahut ağzımdan kötü bir söz mü

HATİCE KÜBRA CEYLAN

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi- 9/B

çıktı?
Ya peygamberimi üzmüşsem... Gibi
Ki işte budur
İmam Hatip kızı
Güzel konuşan
Rabbinin azabından korkan,
O'nun rahmetine sığınan.

İSİMSİZ ŞİİR

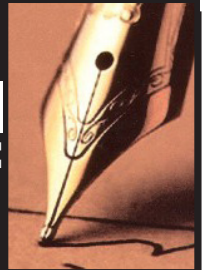
Özlemek her zaman kötü müdür?
Hissedecek bir duygusu kalmamış için
Özlemek, özleyenin yokluğunda
sarıldığı
Bir dost değil midir?

Peki sevmek her zaman güzel midir?
Karşılık almadan seven için
Sevmek onu sevmeye devam ettik-
çe sürecek olan
Ne zamana kadar süreceği bilinmeyen
Acı verici ve umutsuz bir bekleyiş
değil midir?

Ya karanlık her zaman korkutur mu?
Karanlığa sığınmış olan için
Karanlık, acıları yalnızlığı unutturan

HATİCE AYŞE DOĞAN

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi -11/A

bir eski ahabap değil midir?

Kaygısızlık her zaman kötü müdür
peki?
Kuşkuları tüm benliğini sapsarmış
olan için
Kaygısızlık, acısını dindireceğini
umduğu
Belirsizlik içindeki bir kurtuluş
değil midir?

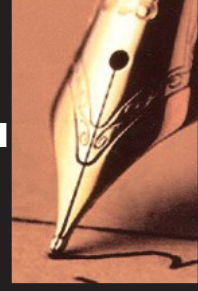
AŞKIN HATIRASI

Ben bir gamzede aşığım
Yollarını gözler dururum.
Kalbini yakar sevdan
Kor ateşlerden de derin.
Aşk beni nerede görse tanır
Çok bekledim yollardan, yıllara
Gidişini anlayamadım sanki kaçtın
benden
Yalan mı sevdiğim, sen de sevme-
din mi?
Yalan mı, beklemedik mi yıllarca?
Bıraktın beni kor ateşlere,
Derin bir özlem içimde.
Şimdi yollar hayırsız.
Yıllar durmak bilmiyor

FATMA CEYLİN ERTUĞAN

Çumra Cumhuriyet
Lisesi-9/E

Ben ise açtığın yarayla yollarda kay-
boldum.
Gözlerinde kayboldum.
Kurtarma beni onlardan
Senden bana kalan tek hatıra
Hatırlar mısınız?
Bir zamanlar biz vardı,
Şimdi bir sen bir de aşık.

AKŞAM

Bak, yine akşam oldu
Yıldızlar çıktı, güneş battı
Gökyüzü parıl parıl parladı
Akşam oldu, herkes yattı.

Sokakta akşamın sesi,
Bitmeyen o cır cır sesleri
Sokaklarda tek tek yankılandı
İnsanlar bir günü de geride bıraktı.

Bak yine akşam oldu
Güneş karanlıklara gömüldü
Ay, karanlığın sahibi oldu
Yıldızlar Ay'a eşlik etti
Birçok insan yarımı bekledi

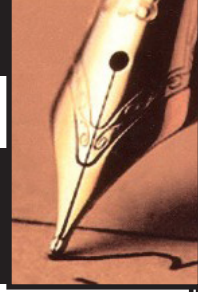
Bak yine akşam oldu
Kimi insan çalışmaya gitti

ELİF MERVE KURT

Cumhuriyet Lisesi-9/E

Kimi insan işten
geldi
Birkaç kuruş kazanmak için
Nasır tuttu elleri

Bak yine Akşam oldu
Sabahlar dün oldu
Dünler tarih oldu
Güneş çıktı, ay çıktı
Ay'ın parlak yüzü bizleri aydınlattı.

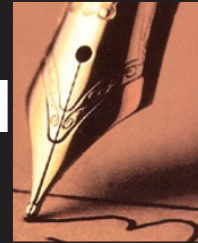
MASAL

Sen bir masalsın, hem de benim
masalım
Bazen sana bakmak için, içine gire-
rim o masalın,
Var mısın yok musun diye.
Eğer yok isen beklerim, beklerim ve
beklerim.
Belki gelirsin diye.
Eğer olmazsan ararım seni, o güzel
masalda
Bulmazsam eğer ağlarım bana nasıl
kıydın diye!
Benim bu göz yaşına nasıl kıydın,
nasıl terk ettin beni?

YUSUF İSLAM YİĞİT

Cumhuriyet Lisesi-9/E

Tekrar hatırlarım bazen seni hayal
meyal olsa da
Kahve saçlarını
Ela gözlerini
Kırmızı dudağını
Hatırlarım, ama neye yarar
Çünkü bu bir masal...

SENDİN BANA İYİ GELEN

Sendin bana iyi gelen
Yani ben öyle düşünmüştüm
Bu düşüncesiz ruhumun hüznüne
büründüm

Değdi mi bırakıp gitmeye?
Ruhumu çarmığa germeye
Bedenimi toprağa gömmeye
Hayatı zindan etmeye

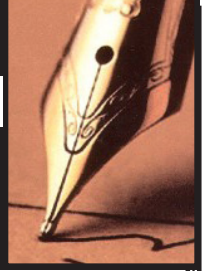
Zorlanıyordu bedenim ayakta kalmakta
Titreyen ayaklarım toprağa basmakta
Ağlamaktan görmez olan gözlerim

**İREM
ŞAHİN**

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi-10/A

bakmakta
Sorgulayıcı gecelerde uykuya dalmakta

Seni hiç bırakmayacağım demiştin
Demek ki sözünün eri değilmişsin
Ayrılmak zorunda kaldı yollarımız
Dönüp de geçmişe bakar mıyız?

MESCİD--İ
AKSAN'NIN DİLİNDEN

Selahaddin'i arar oldu gözlerim,
Ömerleri beklerim.
Nereye gittiler, bilmezler mi görmez-
ler mi halimi?
Kör mü oldu Müslümanlar yoksa sağır
mı?
Duymazlar mı göğü inleyen çığlıkla-
rımı?

Görmezler mi çektiğim acıları?
Yoksa unuttular mı, ben onlara ema-
net değil miyim?
Emanete ihanet Müslümana yakışır
mı?
Kâbe Allah'ın evidir, Medine peygam-
berin şehridir.
Peki ya ben sizin hareminiz değil
miyim?

Bunca Müslüman nerede hiçbir yerde
görünmemekte.
Kıyamet koptu da haberimiz mi olma-
dı?

Bunca Müslüman ahirete göçtü de
Müslümanlar neyi beklemekte?
İste bakın zalim zulmüne devam
etmekte.

Özledim eski günleri, özledim şimdi
hasretim.

Binlerce insanın hürce,
Bu kutsal şehirde yaşadığı günleri
özledim şimdi hasretim.

Gecenin karanlığında içimde yanan
kandillerin

Işığı yeterdi bütün Kudüs'ü aydınlat-
maya.

Ne işi var kafirlerin postallarıyla be-
nim bağrımda?

Şimdi altımda binlerce oyuklar var

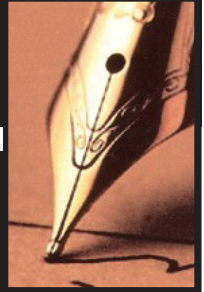
**ALİ
YILMAZ**

Çumra Anadolu İmam
Hatip Lisesi

gözümde yaşlar akar.
Akan gözyaşım bir nehir oldu da taşıtı.
Şu esen rüzgâr siler mi gözyaşı mı?

Gecenin karanlığında bir yıldız gibi
etrafımı aydınlatırdım.
Şimdi solmuş bir güle benzer halim.
Gül susuz kalınca solar,
Ben Müslümana hasret kaldım diye
solmuşum.
Etrafımı peygamber katilleri sarmış.
Şimdi bir ümit beklerim Müslümanın
tekbir sesleriyle şu dağın ardından
gelecekleri günü.
İşte o gün zalimin zulmünün bittiği,
Hasretin son bulduğu gün, iste o gün.
Kuşları görür özenirim.
Bir kuş olup uçmak isterim Müslüma-
nın yanına varmak isterim.
Ey esen rüzgâr duy sesimi al götür
beni.
Müslümana hasret kaldım yanına
varmak ister canım.

Esmekte olan rüzgâr kokusunu getirir
İslam şehirlerinin hasretimi dağlarım.
Uçan kuşlar haberini getirir diye
beklerim.
Müslümanlardan ne bir ses var ne bir
seda.
Yıkılmamak için direnirim hem yetim
hem öksüz.
Kimsesiz bir çocuğa benzer halim.

RAZIYIM

Bekleyen bendim beklenen ise sen
Gamzemin çukurunda büyüttüm seni
Toprak attın üstüne gömdün kendini
gamzeme
Halbuki ben de biliyordum

Tatlı geldi yalan
Boşunaydı bu bekleyiş
İkimiz de biliyorduk gerçeği
Sen terk ettin ben ise terk edildim

Kulaktan dolma duydum yuva kurmuş-
sun
Ellere yar olmuşsun
Öğrenmeseydim bu gerçeği toplamıştım
cesaretimi
Söyleyecektim seni sevdiğimi

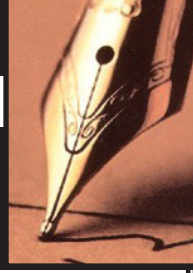
Kulaklarımda hala adımı söyleyişin
O ilk bakışın ilk tebessümün

ELİF ZEHRA EROL

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi 9/D

Beni gönlüne düşürdün sanmıştım
Halbuki sen benimle eğlenmişsin
Sendin beni ateşe atan
Çaresi yok bu yangınının
Sen bundan sonra başkasının okyanusu-
sun
Ben ateşimle kavrulmaya razıyım

Yeter ki mesut ol sevdiğim
Çocuğunun adı olsun adım
Unutma kalayım aklında
Hiç olmazsa beni bu yalana inandırmaya
devam et
Ben bu yalana da RAZIYIM.

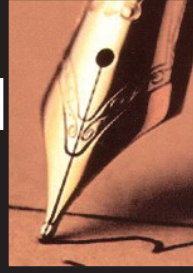
BABAMA

Seninle öğrendim düşmeyi
Ve düşlemeyi
Ellerini sırtımda hissetmek
Dünyanın en güzel hissi
Yağmuru tanıdım seninle
Ve büyüdüm sesinle
Gözlerini üzerimde hissetmek
Tattığım en muazzam şeydi
Hecellemek seninle kelimeleri
Ve hecelere bölmek düşleri
Dudaklarını alnımda hissetmek
Gururdan kabardığım an idi
Hata yapmak çoğu zaman

ZEYNEP KOÇ

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi- 9. Sınıf

Ve yinelemek usanmadan
Doğruları sesinden dinlemek
Nasıl da sevindirir beni
Sevmek ile sevilmek
Ve zaman zaman üzülme
Senin kolların altında büyümek
Hayatımın en paha biçilmez hissi.

BİR GÜN GELİRSİN DİYE

Bir gün gelirsin diye
Erteledim yaşamı
Sevinçlerimi dizdim kursağıma
Söylesene kim duyardı serzenişlerimi?

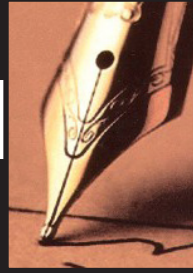
Hep böyle uzaklara mı dalar
Senin gözlerin
Bakışlarında hep bir dalgınlık var
Dilinin ucunda birikmiş serzenişler

GAYE

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi-11/C

Dökülmeye hazır bekliyor

Bir gün gelirsin diye
Unuttum yaşamayı

SEN BİLMEZSİN

Sen bilmezsin içimdeki fırtınaları
Gece yarısı kabuslarla uyanışımı
Kim bilir belki devam ederdi bu masal
Ama anladım ki cesaretin buraya kadar

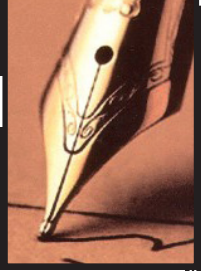
Gittin benden biliyorum
Ama ben hâlâ hayalinle yaşıyorum
Dönmeyeceğini bile bile
Her gece yıldızlara seni anlatıyorum

Sen gittin bilmezsin kaybettiğin değeri
Git derken aslında kal değişimi
İçimde hem nefret hem özlem
Kopamıyorum senden ah bir bilsen!

Oysa ben seninle öğrenmiştim
Yaşamının bu kadar güzel olduğunu
Bir tek sen uyandırmıştın
İçimdeki o küçük çocuğu

GÜLHAN
ÇELİK

Haydar Fadim Kocaer
Anadolu Lisesi-10/C

Kar tanesi misaliydi sana olan sevgim
Eşi benzerini bulamazsın
Nerelerdesin şimdi sevgilim?
Eski günleri hiç Anmaz mısın?

Sen bilmezsin kon sen olunca yutkun-
mayışımı
Sen gittiğinden beri kaybolan baharımı
Sensizliğin karanlığında kaybolmuşum
ben
Yüreğimin çırpınışından mantığımı
dinlemeden

İMAM HATİPLİ

Bir başlangıçtı hayatın
Devam etse asırlarca
Herkes bu hayatı yaşasa
İmam hatipli olsa

Başladı Kur'an sesi
Sustu herkes dinledi
Dinmesin ezan sesi
Dinlensin imam hatiplisi
Burada insan huzurlu
Bu yurdun dostu
İmam hatipli ordusu

FATMA NUR
YAĞMUR

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi-10/C

Sanki herkes çocuksu

Susturuldu ezan
Yasaklandı Kur'an
Huzursuzdu insan
İmam hatipliydi kurtaran

AŞK NEDİR?

Aşk yok olmak mıdır, yoksa
Var olup acı çekmek midir?
Karşılıksız sevmek mi?
Kahrolup ölmek midir?

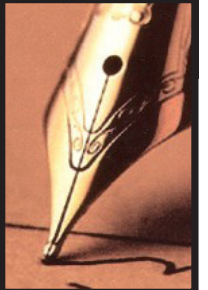
Seviyor sanırsın,
Kendini derbeder edersin,
O bencilliğe kapılır,
Hayallerini de umutlarını da
Bir sözde yok edersin.

İyilikler, mutluluklar, sevinçler
Onu bulsun dersin
Onun sevgisi yeter deyip,
Kendini geride bırakır
Yola devam eylersin.

Sevgi, merhamet, huzur ararsın

GÜLBAYAZ
NUR ÖZMEN

Cumhuriyet Lisesi-9/E

Aradığını buldun sanar
Her dalgaya kapılırsın
Ta ki o dalga seni
Bir kasırgaya, salıverene kadar.

Tek güzel söze inanır
Kendini ona bırakırsın
Her sevgiyi elveda sanar
Göz yaşını unutursun.

SUÇ MU YDU SENİ SEVMEK?

Sevmek suç mu?
Evet, dedi içimdeki
Onlarca, yüzlerce, binlerce
Sözcükler dolaşüyor kafamda
Sanki, sanki sök at onu içinden diyor bana
Anlamaz, bilmez kimse
İçimdeki seni, daha mih gibi
Saklısın içimde. Bende isterdim
Seni içimden söküp atmak
Bir son bahar akşamıydı
Soğuktan sokaklar. Tıpkı senin gibi
Bilir misin bilmem ama
Şu soğuk bile seni hatırlatıyor bana
Çünkü seni sevmek
Bir yandan da acı veriyor bana
Küçük çocuklar gibi
Aldım elime bir papatya başladım
saymaya
"Seviyor" - "Sevmiyor"
Sonuç hep aynıydı ama
Hiç vaz geçmedim

SARE ERVA KARABEKMEZ

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi -9/B

Denedim, denedim, denedim
Başka bir çiçek aldım yine aynıydı
Başka bir çiçek ve başka bir çiçek
daha
Hiç değişmiyordu sonucu
O zaman anladım ki
Senin aşkının ömrü
Bir kelebeğin ömründen
Dahada kısa kızıyorum kendime ama
nafile
Hatırlıyor musun?
Bir denizde, teknede tanışmıştık
seninle
O zaman anlamıştım
Senin denizim olduğunu
Bak burası kalbim
Kırsan da dökse de
Orası hep senin yerin
Mahşere kaldık...

AŞK

Aşk lanet demek miydi?
Ne kadar acı verse de mükemmel bir
lanet.
Sol yanımda bir sızı bırakırdı her
zaman.
Üzerdi ama lanetlemişti izin vermez-
di ki bıraksam.

Yerinden çıkacak gibi olurdu yüre-
ğim.
Bıraksam çıkıp onu bulacak gibi.
Tam karşısında durup ona sınıksı
sarılacak gibi
Kilometreler vardı onunla aramızda.

Tek sorun kilometrelermiş gibi suçu
atardım onlara.
Ne zaman tek başıma kalsam,
O gelirdi aklıma yalnızlığımı kapat-
mak ister gibi,
Sarılırdım yokluğuna

Ona bir şey olsa acırdı canım en
derinden.
Bebeği elinden alınmış küçük bir
çocuk gibi,

FATMA AÇIKGÖZ

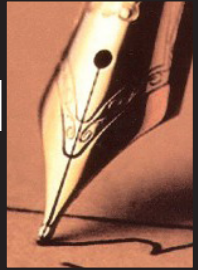
Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi-9/A

İsyan etmek isterdim her zaman.
Ne kadar isyan etsem de o gelmezdi
hiçbir zaman.

Bir kez sadece bir kez.
Elini tutabilsem mutluluğunu göre-
bilsem.
Sorun da buydu.
En güzeli her zaman en imkânsız
olanıydı.

İmkânsız diye Bir şey var mıydı?
İstesem öldüramaz mıydım?
Bilmiyordum artık hiçbir şeyi.
Olacaksa bile artık imkânsızdı her
şeyi.

Dökerdi gözümdeki minik damlaları.
Farkında olmadan yapardı en büyük
hataları.
Her seferinde göz yumardım onlara.
Artık gözlerimi açmam gerekti.

FERYADIN FERMANI

Kaç protesto düzenlendi yaşamda.
Kaç insanın elinde anlamlı pankart,
İşine geline cahil yok okumak yazmak...

Kalp duyamaz ki anlatsın içinden geçir-
diklerini,
Dilin başına kör düğüm atılmış sıkısın-
dan çözülemez ki...
Kötü düşüncelerine
Zincir vuramamış,
Ah o zavallı ki,
Kalbindeki pis lekeleri çıkarmaya
Hangi deterjan etki eder ki.
Siğ düşkünleri parçalamaktan da zor
değil demişti
Atomu parçalayan o ünlü kişi,
Sözlerin mızraklardan daha keskin
olduğunu
Canı yanan bilirdi ki
Kendi diline hâkim olamayan kişi...
Bir et yığını içi ise iskelet
Beynin içinde vicdanla yarısan zihniyet,
Zalim deyip geçmek hangi akla hizmet,
Bir şeyleri düzeltmeye gayret etmek
Bu kadar mı meziyet ...
Dünya yaşlarını dökmüş fâni olmasına,
Denizleri kupkuru balıklar ise öksüz.
Etraf pis suçlusu insan oğlu,
Yakar tâbi güneş küresel ısınma haber,
Cehennem ateşi uzun süre bekleye-
mez...
Rengi, ismi, zevki, ilmi ne alakadar eder
ki seni,
Hangi ana babanın evladını öldürmek
haklı kıllar ki,
Yaratıcının verdiği cana el sürmek,
Açıktı ki kıyafeti demek,
Çinsi üstün göstermek
Öteki dünyada elbet hesap görülecek...

RAVZA
NUR IDE

Çumra Kız Anadolu İmam
Hatip Lisesi- 9/C

Öldürülen cılız kadınların bedenleri,
Hâlâ ibret anlamadın mı neden suçlu-
yorsun öleni,
Narin çocukların bedenleri okulda
olmalıydı.
Ufak bebeklere dokunan eller kırılmalı!

Sahip çık çocuğuna gerekirse kısıtla,
Olamıyorsan layığıyla ana baba doğur-
ma,
Kaç haykırışlar hüznü orkestra kula-
ğına,
Olmasın tarihî surlar mazlumlara
mezar...

Bir titreme, ürperme gelir gündemi
duyunca bedenime,
Diken diken olmuş tüylerin şahit korku-
ya hüznü,
Zincir vuramamış zalime, ne acıdır
temiz zihinlere.
Tatlı gelir intikam kaymağa bal sürer-
cesine
Yılma masum yılma zarif ellerin pranga-
da bile olsa,
Elbet düşersin ayakların çizik bardaktan
kan boşalıncasına...
Sonunda göklere açılan beyaz bayrak
altında zeytin dalı.
Bozulanı tamir etmekte insana bağlı,
Feryadın fermanı bitecek az kaldı.

YALNIZ ŞİİRİM

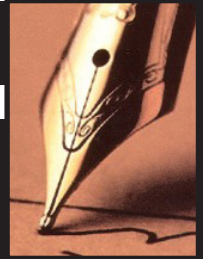
Sanat şiir için midir, insan şiir için mi?
Bana sorsalar, şiir insan içindir.
İnsan sanat içinde yaşar
Bu sanatı bulmak zor mudur

Şiirin insanın içine dokunmalı
Ruhuna ve bedenine dokunmasa zor dur
şiir yazması
Birgün başaracağım umuduyla çabala-
ması
Her şeyi değiştirir belki çabası

Benim isimsiz olan, şiirim
Kimsenin bilmediği, o sessizliği şiirde
anlatışım
Kıyda görürler umudu ile bekleyen şiirim
Görüyorlar o yazdığım şiiri

YUNUS EMRE
KÜÇÜK

Çumra Mesleki Eğitim ve
Teknik Anadolu Lisesi

Görüyorlar belki ama görmezden geli-
yorlar
Belki de beğenmiyorlar
Sorsak kaçınız biliyor benim şiirlerimi
Beni bilmiyorsunuz ki şiirlerimi bilirsiniz

Görseler keşke şiirlerimi çabalarımı
Ben başardım şiir yazmayı
Memnun edemedim yine de şiirlerimi
Hayatım bir şiir olsa keşke...

EMEKLİ HÂKİM BAYRAM SELEK

SEDAT ULUPINARLI

7 Şubat 1964'te Çumra'da doğan Bayram Selek Şehit Koçak İlkokulunu bitirdikten sonra Cumhuriyet Lisesi'nden mezun oldu. Girdiği üniversite sınavında başarı elde eden Bayram Selek Konya Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandı. Ezcümle, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesine kadar olan eğitim hayatını Çumra'da geçirmiştir. Üniversite mezuniyetinin ardından askerliğini Diyarbakır'da yedek subay olarak yapan Bayram Selek hâkimlik stajını Konya'da tamamlamış ve devamında sırasıyla Iscehisar - Afyon, Yüksekova - Hakkari, Korkuteli - Antalya, Ankara, Mersin, Şanlıurfa ve tekrar Konya'da ceza, hukuk, tetkik, kadastro, seçim hâkimliği yapmıştır. Oldukça başarılı bir mesleki kariyer geçiren Bayram Selek görev yaptığı Yüksekova'da kararları Yargıtay tarafından hiç bozulmaması sebebiyle ödül almıştır. Yine görev yaptığı illerde Adalet Bakanlığı tarafından ödüllere layık görülen Hâkim Bayram Selek 14 Mart 2018'de emekli olmuştur.

Mesleki kariyerinin dışında lisede ve üniversitede çeşitli faaliyetlerde bulunan Bayram Selek liseyi bitirir bitirmez Çumra'da yayın hayatına başlayan "Yeni Çağ Gazetesi"nin kurucuları arasında yer alıp genel yayın yönetmeni olmuştur. "Çağrı" ve "Konya Postası" gazetelerinde makaleleri ve şiirleri çıkan Selek'in yayınlanmış ve yayınlanmamış birçok şiiri vardır. İngilizce ve Fransızca orta derecede bilen Bayram Selek Arapça ve matbu'u Osmanlı Türkçesine de orta düzeyde hâkimdir. Evli, iki çocuk ve Ali Kerem, Ablas Bayram, Seyithan isimlerinde üç torun sahibi olan Bayram Selek 2022'de hac vazifesini yerine getirerek hacı olmuştur.

Şu sıralar Konya'da emeklilik hayatı yaşayan Bayram Selek kurduğu "BS Güllale TV" adlı YouTube kanalından şiirlerini yayınlamaktadır. Ara ara çeşitli yerel gazete ve dergilerde makale ve şiirlerini yayınlayan Bayram Selek bazı üniversitelerden gelen ders verme tekliflerine anılarını yazdığı kita-

bına odaklandığı için olumlu dönememektedir. "Bir Ceza Hâkiminin Anıları" ismini koyduğu kitap yayın hayatına hazırlanmaktadır.

Bayram Selek'in oğlu Mustafa Emre Selek dedelerini ve memleketini ise bir ziyaretin ardından şu sözlerle anlatmıştır "Büyük dedem Nebi Selek Apasaraycık köyünde doğmuş. Dedem Mustafa Selek 1927'de Apasaraycık'ta doğmuş, 1962 yılında Çumra'ya ailesiyle gelmiş. Babam 1964'te burada doğmuş. Ben 1990'da Diyarbakır'da dünyaya geldim. Oğlum Ali Kerem 2019'da İstanbul'da, oğlum Ablas Bayram 2021'de İstanbul'da doğdu. Bugün hiç görmediğimiz köyümüze gittik. Büyük dedemin mezarı yapılan barajdan dolayı sular altında kalmış. Mustafa dedemin mezarı Çumra'da. Babalar gününde dedelerimizi ziyaret ettik. Gitmediğimiz, görmediğimiz köyümüze gittik. Oğullarım Ali Kerem ve Ablas Bayram büyük dedelerini ziyaret etmiş oldu. Konya ovası çok bereketli, bozkır çok güzel."

Dört Unsurdan Sonrası

Seni anlatabilmek seni
Görmeyen göze
Duymayan kulağa
Akletmeyen akla
Seni anlatabilmek...
Göz yaşını görene;
Yedi deryayı,
Nefesi hissedene;
Nuh tufanını,
Fısıltıyı duyana;
Gök gürültüsünü,
Teri tadana;
Güneş yalımını,
Buğuyu koklayana,
Yedi baharı
Anlatır gibi
Seni anlatabilmek...

Papatya

Çiçeksin sen papatya
Yıldızın izdüşümü
Gökte ulaşamazken
Ayaklara düşümü
Şiirsin sen papatya
İnsanlığın düşü mü?
Açarken göğüslerde
Yıldızları anımsa